

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.373/2004 pentru alegerea
Camerei Deputaților și Senatului**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP 646 din 20.10.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare instituționalizarea alegerii a câte unui reprezentant al comunităților române din străinătate în Camera Deputaților și în Senat.

Prin natura obiectului său, propunerea legislativă face parte, potrivit dispozițiilor art.72 alin.(3) lit.a) din Constituție, din categoria legilor organice, la fel ca și legea asupra căreia realizează intervenția legislativă, iar prima Cameră sesizată urmează a fi Senatul.

2. Fără a ne pronunța asupra oportunității propunerii legislative - aspect care nu intră în competența Consiliului Legislativ - semnalăm totuși unele aspecte care ar trebui avute în vedere cu ocazia analizării acesteia:

a) Propunerea legislativă are în vedere instituirea unui **alt tip de scrutin** - „scrutinul uninominal cu un singur tur” - pentru alegerea în Parlament a reprezentanților diasporei, în condițiile în care pentru toți ceilalți deputați și senatori este instituționalizat scrutinul de listă și de candidaturi independente.

b) Propunerea **nu respectă norma de reprezentare pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și nici nu stabilește numărul minim de semnături necesare**, conform art.7 alin.(1) „candidaturile preliminare” înregistrându-se pe baza listei de susținători. Mai mult, candidaturile definitive sunt „stabilite” de Autoritatea Electorală Permanentă, în funcție de cel mai mare număr de susținători, dar nu mai puțin de 5% din numărul total al **cetățenilor cu drept de vot** ai comunității respective, deși evidența acestui număr, practic, nu există, ori ar avea caracter relativ, realizarea procentului de 5% fiind dificil de verificat.

c) Prevederea din cuprinsul art.7 alin.(2), potrivit căreia „Candidații pot fi **numai** cetățenii români” - formulare care **exclde** posibilitatea dublei cetățenii - nu este corelată cu textul constituțional al art.16 alin.(3), potrivit căruia funcțiile și demnitățile publice pot fi ocupate de persoane care au **cetățenia română**, text reformulat ca urmare a revizuirii legii fundamentale a țării în anul 2003 și care **nu exclde** posibilitatea dublei cetățenii.

d) Deși propunerea legislativă vizează „Diaspora românească”, acest concept **nu este definit** în cuprinsul reglementării, deși prevederile constituționale și ale Legii nr.373/2004, se ocupă și de categoria cetățenilor **români aflați în străinătate**.

Menționăm că situația juridică a românilor aflați în străinătate, a cetățenilor români, a făcut obiect de preocupare din partea legiuitorului constituant, în care sens cităm, ca texte de referință:

-Art.7 din Constituție: legăturile statului cu **românii din afara frontierelor țării**, care în prezent sunt cetățeni ai altor state;

-Art.17 din Constituție - raportul statului cu **cetățenii români din străinătate**.

De asemenea, dispozițiile din Legea nr.373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului **reglementează** înscrierea în listele electorale și participarea la vot a **cetățenilor români** cu domiciliul în străinătate.

În acest context, rezultă că „diaspora” nu este o noțiune (instituție) juridică, ci una socio-politică, incluzând și persoane care, din diverse motive, **nu au sau au pierdut dreptul de a alege sau de a fi ales**.

e) Proiectul acordă Autorității Electorale Permanente atribuții noi fără însă a avea în vedere natura juridică a acesteia și scopul consacrat expres prin Capitolul IV Secțiunea 1 din legea de bază.

Astfel, Autoritatea este o instituție administrativă autonomă, care are competență **numai în intervalul dintre două perioade electorale**, ea asigurând aplicarea unitară a dispozițiilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor. Rezultă deci, că această instituție **nu are competențe în procesul electoral**, așa cum s-a propus prin proiect. Deci, Autoritatea nu poate fi competentă să desemneze candidaturile definitive, să soluționeze contestațiile asupra acestor candidaturi, să dispună tipărirea buletinelor de vot, să atribuie mandatele de deputat sau senator, să elibereze certificatul doveditor al alegerii reprezentanților diasporei.

De asemenea, Autoritatea nu poate să dispună organizarea celui de al doilea tur de scrutin pentru candidații care au obținut același număr de voturi. De altfel, din acest punct de vedere, proiectul este inconsecvent căci, potrivit art.2 alin.(1), reprezentanții diasporei se aleg pe bază de scrutin uninominal cu **un singur tur de scrutin**, dar norma de la art.11 lit.c) se referă și la „al doilea tur de scrutin”.

3. Din punct de vedere al redactării și al normelor de tehnică legislativă, semnalăm următoarele:

a) Din cuprinsul proiectului rezultă că obiectul intervenției legislative îl constituie **numai completarea** Legii nr.373/2004. În atare situație, propunem eliminarea din titlul proiectului a expresiei “modificarea și”. Propunerea este valabilă și pentru partea de debut a Art. I, unde urmează a se elimina expresia “se modifică și”.

b) Avându-se în vedere că ceea ce se introduce în corpul Legii nr.373/2004 este un **capitol** nou, care cuprinde un număr de 13 articole, numerotarea acestora, potrivit normelor de tehnică legislativă, urmează a se face folosindu-se indicii de diferențiere în ordine numerică, ce se adaugă la articolul precedent din text, care în cazul de față este art.94.

La textul propus pentru art.1 care devine art.94¹, expresia “prezentul articol” necesită a fi înlocuit cu expresia “prezentul capitol”, întrucât referirea nu se face la un articol, respectiv la art.1, devenit art.94¹, ci la întregul capitol nou-introdus.

c) La art.2 alin.(2), devenit art.94², se prevede că diasporei românești îi revine **un mandat de deputat și unul de senator**. În contextul reglementării preconizată în proiect nu rezultă cum vor fi aleși aceștia, ținând seama de existența **în multe state** a unor persoane care se încadrează în așa-zisa diasporă românească.

d) În ceea ce privește conținutul art.13, devenit art.94¹³ referitor la obligația reprezentanților diasporei în Parlamentul României **de a-și stabili domiciliul** în țară în timpul mandatului facem trimitere la obligația constituțională pentru un membru al Parlamentului de a avea domiciliul (se înțelege **permanent**) în țară.

e) La art.III, ținând seama că Legea nr.373/2004 a suferit și anterior unele modificări și completări, propunem reformularea textului, astfel:

“Art.III. - Legea nr.373/2004 pentru alegea Camerei Deputaților și a Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.887 din 29 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare și cele aduse prin prezenta lege, se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare”.

f) Propunem eliminarea din proiect a formulei de atestare a constituționalității adoptării legii deoarece, în raport de prevederile art.44 din Legea nr.24/2000, republicată, consemnarea acesteia revine succesiv fiecărei Camere și, respectiv, Parlamentului, în funcție de modul în care s-a desfășurat procesul decizional în adoptarea prezentului proiect de lege.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr.